

er bidende nødvendigt, at hver borger gør op med sig selv, om man fortsat vil have, at det skal koste menneskeliv, at alle sygehuse skal rumme alle aktiviteter, eller om man vil, at behandlingen kommer helt i top. Det er et personligt ansvar at træffe sådan et valg.

Det er også et personligt ansvar at udvise omsorg for de mennesker, som ikke kan klare sig på lige fod med andre. Solidaritet og ansvarsfølelse for vores medmennesker er ikke noget, man bare kan parkere på finansloven. Jeg ved godt, at socialisterne synes, det er sådan en dejlig ting at gøre, for så kan man ligesom måle sin egen godhed.

Ja, der skal også penge til – måske også mange. Heldigvis har vi også i dag fået dokumenteret, at alt tyder på, at indsatsen over for stofmisbrugere, hjemløse, prostituerede, sindslidende og alkoholmisbrugere faktisk øges i amter og kommuner. Det er det uafhængige institut, Oxford Research, der for Rådet for Socialt Udsatte har fået foretaget en uafhængig budgetanalyse.

Tilmed har regering og Folketing afsat 670 mio. kr. – det er satspuljemidlerne – plus ekstra 200 mio. kr. til indsatsen for de udstødte grupper, ligesom der nu løbende vil blive afsat 500 mio. kr. om året til en indsats for de ældre. Men det afhjælper jo ikke vores måske allerstørste problem i samfundet, nemlig ensomhed. Vi må kunne forlange af hinanden, at vi som minimum tager et ansvar og er der for vores egne forældre. De har givet os vores opvækst, ja, givet os livet. Er det for meget forlangt, at vi midt i vores selvrealiseringsiver også selv tager et ansvar?

Er det for meget forlangt, at vi passer vores børn, når vi har ferie? Flere børnehaver måtte sidste år betale forældrene for at tage deres børn i ferierne, så man kunne afvikle ferie i institutionerne.

Jeg kan i hvert fald sige, at hvis vi skal bryde den sociale arv, er det nødvendigt at tage et ansvar – det gælder for forældre såvel som for daginstitutioner og skoler. Også her har vi af reserven afsat ekstra midler til det initiativ, som kommer fra regeringen i de nærmeste dage, 65 mio. kr. som en start allerede i år.

I Venstre vil vi gerne sikre gode tilbud til vores børn, til vores ældre og til de svageste. Vi ikke alene vil, vi skal. Men vi skal også turde sige til hinanden, at vi alle har et personligt ansvar for den måde, vi forvalter vores liv på – i forhold til os selv og i forhold til vores nærmeste. Alternativet er mere institutionalisering, mere ensomhed og mindre menneskelighed.

Heldigvis er der mange, som hver dag gør en kæmpe indsats for de mest sårbare i vores samfund. De påtager sig ansvar og skaber livskvalitet; de findes i både familier, institutioner og i frivillige organisationer; de viser hver dag vejen for os andre. Måske vi alle skulle tænke på at betrede den vej lidt oftere.

At påtage sig et ansvar er i høj grad også det, det drejer sig om, når vi skal udvide EU og samle det Europa, som igennem hele min levetid i hvert fald og mere til har været opdelt i Øst og Vest – en opdeling, som bestod af dem og af os. De gode og de onde med vekslende fortegn, alt efter hvilken side af Muren man nu så det fra. Historien giver os chancen, og fremtidige generationer vil ikke kunne tilgive os, hvis vi ikke udnytter den nu.

Jeg forstår godt, at mange måske synes, at det kan være uoverskueligt. Men jeg tror også, at mange af de mennesker, som gør knuder og vrider sig lidt ved tanken om, at vi skal udvide EU, give fri bevægelighed for varer, personer og befolkninger, rent faktisk glemmer den fare, der ligger i, at vi, der er født i 1970'erne, slet ikke opererer med krig som en risiko i vort billede af Europa. Vores generation har aldrig oplevet krig i vores nærområde. Derfor tror vi heller ikke rigtig på, at den kan opstå igen.

Vi har godt nok stadig en stor aldersgruppe, som godt ved, at demokrati og flerpartisystemer ikke er nogen selvfølge i Europa, for vi husker Muren. Vi, der har rejst i de tidligere Warszawa-pagtlande, ved også, hvad der var bag Muren. Men det vil vores generations børn jo aldrig helt komme til at forstå. Spørg bare de skoleelever, som vi fra tid til anden viser rundt her på Christiansborg, om de kan forholde sig til, hvad der egentlig skete, da Muren faldt. Det kan de ikke rigtig.

Kl. 10.20

For langt de fleste af os er krig i vores del af Europa noget utænkeligt, og demokrati og retligheder er en selvfølge. Man kan sige, at det jo er et positivt tegn, for det fortæller noget om, at undertrykkelsen hører fortiden til. Men vi må aldrig glemme, at menneskets historie først og fremmest er krig og udslettelse.

Tal, som man kan hente i FN, fortæller menneskets rystende historie. Inden for de sidste godt 5.000 år har der været 14.500 krige, som har krævet 1.000.240.000 menneskeliv og kun levnet et pusterum på 292 år med fred.

Lad os se på vort eget århundrede. Jeg vil springe over de to verdenskrige, den russiske og